

Kapitel 7

7.1. Das Passiv Präsens der stammbetonten Verben

πληρώνομαι

πληρώνομαι
πληρώνεσαι
πληρώνεται
πληρωνόμαστε
πληρώνεστε
πληρώνονται

bezahlt werden

Ich werde bezahlt
du wirst bezahlt
er, sie, es wird bezahlt
wir werden bezahlt
Ihr werdet bezahlt, Sie werden bezahlt
sie werden bezahlt

Die Endungen **-ομαι, -εσαι, -εται, -όμαστε, -εστε, -ονται** werden an den Stamm angehängt. Die Betonung liegt immer auf der drittletzten Silbe.

Konjugieren Sie!

Εαφνιάζομαι

Ich werde überrascht

Beachten Sie: Bei den gekürzten Verben bleibt das **γ** des unverkürzten Stammes meist erhalten.

λέγομαι

ich werde genannt

Das "passive" Konjugationsschema des Griechischen gilt nicht nur für dem Inhalt nach passive Verben, sondern auch für reflexive und einige aktive. Daher wird diese Konjugation auch Medio-Passiv genannt.

Übersetzen Sie die Beispielwörter in den Spalten!

passiver Inhalt	reflexiver Inhalt	aktiver Inhalt
πληρώνομαι λέγομαι πλένομαι	λέγομαι πλένομαι	
βρέχομαι	βρέχομαι	έρχομαι ¹
χτίζομαι εξετάζομαι πιάνομαι ανοίγομαι	εξετάζομαι πιάνομαι ανοίγομαι	φαίνομαι ²
κοιτάζομαι	κοιτάζομαι	ανοίγομαι (συν-)εργάζομαι ³
φυλάγομαι φέρνομαι (selten)	κάθομαι φυλάγομαι φέρνομαι ⁵	γίνομαι κάθομαι ⁴

Beachten Sie: Das Passiv kann außerdem die Modalität des Könnens ausdrücken:
Αυτό δεν τρώγεται.
Das kann man nicht essen.

Setzen Sie die folgenden Verbformen von der Einzahl in die Mehrzahl und umgekehrt!

έρχομαι	- _____	καθαρίζομαι	- _____
βρίσκεται	- _____	διδάσκομαι	- _____
κουβεντιάζεται	- _____	γίνεσαι	- _____
ακουγόμαστε	- _____	κλείνομαι	- _____
πληρώνεστε	- _____	φαίνεται	- _____
πίνεται	- _____	συνεργαζόμαστε	- _____
οργανώνομαι	- _____	διορθώνεσαι	- _____
σηκώνεται	- _____	πλένεστε	- _____
κάθομαι	- _____	ονομάζονται	- _____

1	έρχομαι	-	kommen
2	φαίνομαι	-	erscheinen
3	(συν-)εργάζομαι	-	(mit-)arbeiten
4	κάθομαι	-	sitzen
5	φέρνομαι von φέρνω	-	sich verhalten, sich benehmen

χτίζονται	- _____	μεταφράζεται	- _____
επιστρέφεται	- _____	μαθαίνεται	- _____
φέρνομαι	- _____	κοιταζόμαστε	- _____
φανερώνονται	- _____	φωνάζεται	- _____
συμπληρώνονται	- _____	υπογράφεται	- _____
προβληματίζεται	- _____	καπνίζόμαστε	- _____
βρέχεσαι	- _____	σηκώνομαι	- _____
απαγορεύονται	- _____	αγοράζεται	- _____
γράφομαι	- _____	βρέχεστε	- _____
ανοίγονται	- _____	επιτρέπεται	- _____
εξετάζεσαι	- _____	κόβονται	- _____
ερχόμαστε	- _____	ονομάζομαι ⁶	- _____
ζωγραφίζεται	- _____	βλέπεται	- _____
μαγειρεύεται	- _____	ξαφνιάζεσαι	- _____
μεταφράζονται	- _____	συνεχίζονται	- _____
ψάχνεστε	- _____	φυλάγομαι	- _____

Die Bildung passiver Sätze

Wie im Deutschen können auch im Griechischen nur transitive Verben ins Passiv gesetzt werden. Das frühere Objekt wird zum Subjekt, das alte Subjekt kann als Agens mit der Präposition **από** (+Akk.) angeschlossen werden.

Η δασκάλα καθαρίζει το σπίτι.

Subj. Akk. Obj.

Το σπίτι καθαρίζεται από τη δασκάλα.

neues Subj. Agens

Bilden Sie Passivsätze und übersetzen Sie!

1. Ο πελάτης⁷ αγοράζει κρασί και γλυκά.

⁶ ονομάζω - nennen
⁷ ο πελάτης - der Kunde

2. Η ορθογραφία⁸ του φανερώνει το γλωσσικό⁹ πρόβλημα.

3. Ο διευθυντής υπογράφει την άδεια.

4. Η μεγαλούπολη στη Γερμανία ξαφνιάζει το μετανάστη.

5. Οι μαθητές συμπληρώνουν τα κενά.

6. Το παιδί διορθώνει τη μηχανή¹⁰.

7. Οι δασκάλες εξετάζουν το κορίτσι.

8. Οι καθηγητές πειράζουν τους μαθητές.

9. Η γιαγιά ντύνει τα εγγόνια.

10. Οι συναδέλφισσες¹¹ αναπληρώνουν τους συναδέλφους¹².

Übersetzen Sie die folgenden Sätze und geben Sie an, was die passive Form ausdrückt / (Passiv, Reflexivität, Aktiv, Modalität des Könnens)

1. Καθόμαστε εκεί.

2. Το γλυκό του κουταλιού δεν τρώγεται.

3. Εργάζεστε στο σχολείο;

8	η ορθογραφία	–	die Rechtschreibung
9	γλωσσικός, -ή, -ό	–	sprachlich
10	η μηχανή	–	die Maschine
11	η συναδέλφισσα	–	die Kollegin
12	ο, η συνάδελφος	–	der, die Kolleg(e), (in)

4. Έτσι δε διδάσκεται η ύλη.

5. Πληρώνομαι κάθε Σάββατο.

6. Ο Γιάννης γίνεται καθηγητής.

7. Το αυτοκίνητο κλέβεται.

8. Η Μαρία λέγεται Παπαδοπούλου.

9. Ενδιαφέρονται πολύ για το μυστικό μας.

10. Το ξύλο¹³ κόβεται εύκολα.

Wählen Sie passende Verben aus und setzen Sie sie in die Lücken ein !

βρίσκεται	μεταφράζονται	έρχομαι	λέγεσαι
κουβεντιάζεται	πληρώνονται	εργάζεσαι	καθόμαστε
πλένεται	γίνεται	οργανώνομαι	πίνεται
μαθαίνονται			

1. Τώρα _____ από το εργοστάσιο.
2. Το αφεντικό¹⁴ _____ στο γραφείο.
3. Αυτό δε _____ τώρα.
4. Μ' έναν καφέ _____ το θέμα καλύτερα.
5. Οι εργάτες δεν _____ σήμερα.
6. Το παιδί στη λεκάνη _____ από τη μητέρα του.
7. _____ σε μία ποδοσφαιρική ομάδα.
8. Αυτό το κρασί δεν _____ .
9. Πώς _____ ;
10. Τα βιβλία του δε _____ στα γερμανικά.
11. Τα ελληνικά _____ εύκολα.

¹³ το ξύλο - das Holz, die Prügel
¹⁴ το αφεντικό - der Chef

12. _____ στην κουζίνα;
 13. Πού _____, στη Ζήμεις;

Verben auf -ούμαι/-άσαι

Nach dem folgenden Konjugationsschema werden nur vier griechische Verben dekliniert, die aber sehr häufig gebraucht werden.

θυμάμαι	–	sich erinnern
θυμ-άμαι/-ούμαι	–	ich erinnere mich
θυμ-άσαι	–	_____
θυμ-άται	–	_____
θυμ-όμαστε/ούμαστε	–	_____
θυμ-άστε/όσαστε	–	_____
θυμ-ούνται	–	_____

κοιμάμαι¹⁵

φοβάμαι

λυπάμαι¹⁶

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Übersetzen Sie!

1. Warum schläfst du immer im Unterricht?

2. Ich erinnere mich nicht an diesen Ausdruck.

3. Der Lehrer hat Angst vor dem Direktor.

¹⁵ κοιμάμαι – schlafen

¹⁶ λυπάμαι (λυπώ) για – bedauern, leid tun (betrüben)

4. Erinnert ihr euch nicht an den Trubel, der immer auf diesen griechischen Festen ist?

5. Er schläft zu außergewöhnlichen Zeiten.

6. Diese Geschichte tut mir sehr leid.

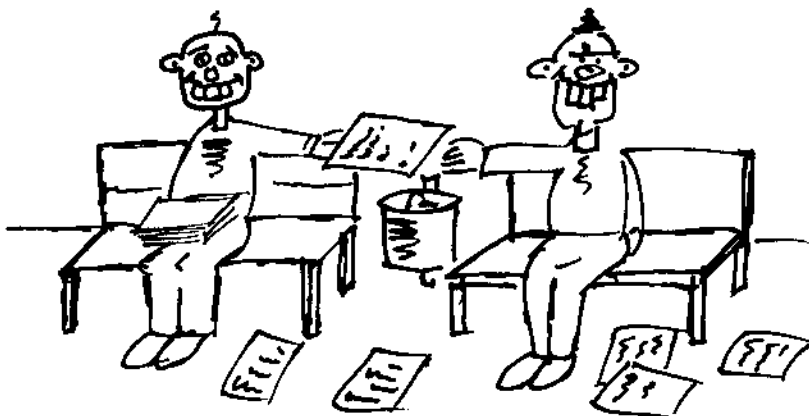
7. Habt ihr keine Angst vor der heutigen Prüfung¹⁷ ?

8. Beim Frühstück schlafe ich meistens noch.

9. Es tut uns sehr leid, aber wir mögen keinen Fisch.

10. Eleni hat Angst vor der Wahrheit.

Übersetzen Sie schriftlich und vergleichen Sie Ihre Übersetzungen !

¹⁷ η εξέταση

– die Untersuchung, Pl.: die Prüfung

ΠΩΣ ΝΑ ΖΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΠΙΟ ΚΑΛΑ;

Τρεις φίλοι κουβεντιάζουν κι ο ένας λέει:

– Θέλω να ζω έτσι που να με φοβούνται οι εχθροί^{1B} μου.

Ο δεύτερος λέει:

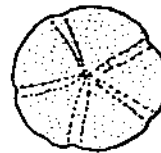
– Καλλίτερα είναι να ζεις έτσι, που οι εχθροί σου να σε φοβούνται, αλλά οι φίλοι να σε αγαπούνε.

Και ο τρίτος λέει:

– Πιο καλά είναι να ζεις έτσι, που να μην έχεις εχθρούς κι όλοι να είναι φίλοι.

Από το βιβλίο: Ο Λέων Τολστόι για τα παιδιά, βιβλίο ΙΙ. Εκδοτική Εταιρία ΑΚΑΔΗΜΟΣ, Αθήνα 1978, σ. 75 (με μικρές μεταβολές)

7.2. Ο Αχινός

Περιγραφή.

Ένα στρογγυλό όστρακο τον περιβάλλει, που χωρίζεται σε πέντε μέρη. Απ' αυτό φυτρώνουν αγκάδια. Μέσα βρίσκονται τα σπλάχνα του. Εκεί που χωρίζεται η θήκη στα πέντε, υπάρχουν κάτι τρυπίτσες. Απ' αυτές ξεκινούν τ' αγκάδια που του χρησιμεύουν σαν πόδια, γι' αυτό λέγονται "βαδιστικά". Στην κάτω μεριά βρίσκεται το στόμα με πέντε δόντια και στην αντίθετη μεριά, δηλαδή στην επάνω, βρίσκεται η έδρα.

Τροφή.

Οι αχινοί τρέφονται με φύκια κι άλλα φυτά, καθώς και με μικρά ζώα.

^{1B} ο εχθρός

– der Feind

Συνήθειες.

Πολλοί νομίζουν ότι ο αχινός ζει καρφωμένος σαν φυτό. Κι όμως δεν είναι έτσι. Ονομάζονται βαδιστικά που σημαίνει ότι χρησιμοποιούν τα αγκάδια σαν πόδια. Του αρέσει να καρφώνεται στους βράχους και να ζει με τους άλλους αχινούς. Μερικοί μάλιστα μπορούν ν' ανοίξουν τρύπες μέσα στους βράχους ή ακόμα και μέσα σε σίδερα.

Εχθροί.

Ο αχινός δεν έχει πολλούς εχθρούς. Τρώγεται μόνο από μερικά ψάρια, που κατορθώνουν να σπάσουν τ' αγκάδια του με τα δόντια τους. Για το λόγο αυτό μερικοί αχινοί καρφώνουν πάνω στ' αγκάδια τους πετρούλες και φύκια, έτσι που να μη διακρίνονται εύκολα.

Από το βιβλίο: Άννα Δεϊμέζη-Καλιότσου: Φυτά και ζώα της πατρίδας μας.
Δ' Δημοτικού, Αθήνα 1977, σ. 114 (με μικρές μεταβολές και περικοπές)

Die Wortstämme und Vorsilben welcher Vokabeln waren Ihnen bekannt?

neue Vokabel:

der Wortstamm ist bekannt aus:

1. το ζώο

ζω, η ζωή

2. ονομάζω

3. η περιγραφή

4. το μέρος, η μεριά

5. χωρίζω

6. η θήκη

7. ξεκινάω

8. ο λόγος

Welche Wortstämme oder Vorsilben der neuen Vokabeln sind Ihnen aus im Deutschen verwendeten Fremdwörtern bekannt?

1. το ζώο

Zoo, Zoologie

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

...

...

Versuchen Sie zu schätzen, wieviele Worte Ihnen gefehlt haben!

Ausländische Schüler sind, unabhängig von ihrem jeweiligen Sprachstand, in der Schule ständig mit Fachtexten aus Schulbüchern konfrontiert, die zum großen Teil wesentlich schwieriger sind als der vorliegende. Neben der Fülle der Fachwörter weisen die meisten Fachtexte auch unbekannte grammatische Strukturen auf, so daß es dem Schüler oft nicht möglich ist, den Text zu verstehen.

Suchen Sie zu Hause aus einem beliebigen deutschen Schulbuch einen kurzen Sachtext heraus, und bearbeiten Sie ihn nach folgenden Kriterien:

- 1. Welche Wörter gehören zum Fachwortschatz und sind auch den ausländischen Schülern nicht bekannt, die sich bereits ganz gut verständigen können? (Beziehen Sie hier Ihre eigenen Erfahrungen mit dem Text "ο αχιβάς" ein!)*
- 2. Wo erwarten Sie Schwierigkeiten aufgrund der im Sachtext komplizierten Syntax im Vergleich zur Umgangssprache?*
- 3. Welche Hilfen können bei der Bearbeitung des Textes gegeben werden?*
- 4. Gibt es bestimmte grammatische Problemfelder, die vielleicht im grammatischen Teil des Deutschunterrichts diskutiert werden können?*
- 5. Geben Sie den Text auf Griechisch wieder!*
- 6. Erstellen Sie selbst einen Sachbuchtext!*

Ο σκαντζόχοιρος¹⁹

Περιγραφή.

Τροφή.

¹⁹ ο σκαντζόχοιρος

— der Igel

Συνήθειες.

Εχθροί.

7.3. Verkleinerungssilben

männliche Substantive

Notieren Sie die Grundformen des Wortes und die Verkleinerungssilben!

ο Γιαννάκης	ο Γιάννης	-άκης
ο δρομάκος	ο	
ο παππούλης	ο	
το αγγελούδι ²⁰	ο	
το λαγουδάκι ²¹	ο	
το Γερμανόπουλο	ο	

ο κόσμος	+ -άκης	ο κοσμάκης
ο μαθητής	+ -άκος	
ο αδελφός	+ -ούλης	
ο μαθητής	+ -ούδι	
ο γείτονας	+ -άκι	
ο λαγός	+ -ουδάκι	

²⁰ ο άγγελος

- der Engel

²¹ ο λαγός

- der Hase

ο βοσκός²² + -όπουλο _____

weibliche Substantive

η Σουλίτσα	η Σούλα _____	-ίτσα _____
η Πετρούλα	η _____	_____
το πετραδάκι	η _____	_____
η Ελληνοπούλα	η _____	_____
	ο _____	_____

η φωνή²³ + -ίτσα _____

η μάνα²⁴ + -ούλα _____

η κοπέλα²⁵ + -ούδα _____

sächliche Substantive

το παιδάκι	το παιδί _____	-άκι _____
το σπιτούλι	το _____	_____
το χωριουδάκι	το _____	_____

το αγόρι + -άκι _____

το σακί²⁶ + -ούλι _____

Ein Substantiv kann auch mit verschiedenen Verkleinerungssilben kombiniert werden.

ο βοσκός $\left\{ \begin{array}{l} \text{το βοσκόπουλο} \\ \text{η βοσκοπούλα} \end{array} \right.$

η πέτρα $\left\{ \begin{array}{l} \text{η πετρίτσα} \\ \text{η πετρούλα} \\ \text{το πετραδάκι} \end{array} \right.$

το σακί $\left\{ \begin{array}{l} \text{το σακούλι} \\ \text{το σακίδιο} \\ \text{το σακουλάκι} \end{array} \right.$

22	ο βοσκός	-	der Hirte
23	η φωνή	-	die Stimme
24	η μάνα	-	die Mama, die Mutter
25	η κοπέλα	-	das Mädchen
26	το σακί	-	der Sack

7.4. Ο μεγάλος και ο μικρός λαγός

Ένας μεγάλος λαγός κι ένας μικρός λαγός. Ο μεγάλος λαγός έχει μεγάλα αυτιά, τό μικρό λαγουδάκι έχει μικρά αυτάκια. Κάθονται στο λαχανόκηπο. Ο μεγάλος λαγός τρώει ένα μεγάλο λάχανο, το μικρό το λαγουδάκι τρώει ένα τοσοδά λαχανάκι.

Εκείνη τη στιγμή μπαίνει ένας κυνηγός και ρίχνει με το ντουφέκι του: πιφ! παφ! πουφ! Ο μεγάλος λαγός το βάζει στα πόδια και κάνει: τίπι ταπ, τίπι ταπ, τίπι ταπ. Και το μικρό το λαγουδάκι τρέχει: τίπιτι τρίπιτι, τίπιτι τρίπιτι, τίπιτι τρίπιτι.

Όσπου φτάνουν στο σπίτι τους. Θυμωμένη η μητέρα πιάνει το μεγάλο λαγό από το μεγάλο του το αυτί και το μικρό το λαγουδάκι από το μικρό του το αυτάκι. Αυτά κλαίνε. Ο μεγάλος ο λαγός χύνει μεγάλα δάκρυα, το μικρό το λαγουδάκι μικρούτσικα, τοσαδά, που μόλις φαίνονται.

Και τους λέει η μητέρα τους η κυρα-λαγίνα:

« Αφήστε τώρα τα κλάματα. Θα δέσω στο μεγάλο λαγό ένα μεγάλο επίδεσμο και στο μικρό το λαγουδάκι ένα μικρό επιδεσμάκι. Και θα σας βάλω στο κρεβάτι. Το μεγάλο λαγό στο μεγάλο κρεβάτι και το μικρό λαγό στο μικρο κρεβατάκι.»

Και εκεί βρίσκονται τώρα και κοιμούνται ακριβώς, όπως κοιμάστε κι εσείς, τα καλά μας, τα φρόνιμα παιδιά.

Καρλ Βίρτσμπουργκερ
Μετάφρ. Ρένας Καρθαίου

Από το βιβλίο: Η γλώσσα μου, Α' Δημοτικού, Γ' μέρος. ΟΕΔΒ, Αθήνα 1983,
σ. 71-72